

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Nitkou ve věci

žalobce: **S. K.**, narozený X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Vladimírem Churcevem
sídlem Kolínská 1964/12, 130 00 Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 2. 2024, č. j. OAM-489/LE-LE05-LE05-R3-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2024, č. j. OAM-489/LE-LE05-LE05-R3-2019, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 16 456 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. Vladimíra Churceva.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 2. 2024, č. j. OAM-489/LE-LE05-LE05-R3-2019, rozhodl, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a doplňkovou ochranu podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nelze udělit.
2. Ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany žalovaný postavil své rozhodnutí na svém závěru, že se žalobce dopustil vážného zločinu ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu,

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

neboť byl v Rusku opakovaně odsouzen pro spáchání podvodu a další trestné činnosti, kdy sám žalobce vypověděl, že mu byla prokázána škoda ve výši 2 milionů euro. A žalobce nadto tvrdil, že skutečná výše škody byla 305 milionů euro. V obou případech se jedná o škodu velkého rozsahu ve smyslu § 138 odst. 1 písm. e) trestního zákoníku. Žalobce je v Rusku opět trestně stíhán. U žalovaného se jedná o čtvrté trestní stíhání. V minulosti mu byly uloženy tresty 3, 4 a 6 let, celkově tedy 13 let odnětí svobody. Žalovaný proto dospěl k závěru, že žalobce se dopustil vážného zločinu, neboť připravil nejméně desítky osob o jejich majetek, učinil tak ze zjištěných důvodů a opakovaně.

3. Žalovaný rozhodl ve věci poprvé dne 1. 4. 2020 rozhodnutím č. j. OAM-489/LE-LE05-LE05-2019 tak, že se žalobci mezinárodní ochrana neuděluje. Následně toto rozhodnutí Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 1 Az 24/2020-52 ze dne 21. 7. 2020 zrušil z důvodu zásadních nedostatků ve zjištění skutkového stavu věci, a tedy nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí týkající se stavu ruského vězeňství a spolehlivosti poskytnutých záruk. Žalovaný se měl v dalším řízení řídit následujícím závazným právním názorem soudu: na podkladě dostupných informací o zemi původu, včetně těch, které navrhoval žalobce, posoudí, zda nadále existují důvody domnívat se, že v Rusku dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o podmínky ve (vazebních) věznicích, které by vedly k ohrožení života žalobce či k riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení s ním. Na základě získaných poznatků se žalovaný měl podrobně zabývat tím, zda jsou záruky poskytnuté Generální prokuraturou Ruské federace v případě žalobce dostatečné, spolehlivé a zda lze očekávat, že budou v praxi dodržovány.
4. Podruhé žalovaný ve věci rozhodl dne 22. 6. 2021, rozhodnutím č. j. OAM-489/LE-LE05-LE05-R2-2019, kdy popsánému rozhodnutí žalobce podal žalobu, která byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2021, č. j. 19 Az 25/2021-77. Obě tato rozhodnutí byla však zrušena rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49. Nejvyšší správní soud vyšel především ze změněné okolnosti nezávislé na žalobci a žalovaném, ke kterému došlo po vydání rozsudku Městského soudu v Praze, a to ruské válečné agresi vůči Ukrajině. V dalším řízení byl žalovaný povinen vyhodnotit nejen dostatečnost a spolehlivost záruk poskytnutých Ruskou federací ve světle změny okolností, ale i celkovou aktuální situaci v Ruské federaci.

Obsah žaloby

5. Žalobce své námitky proti napadenému rozhodnutí rozdělil do dvou námitkových okruhů. Prvým namítá to, že žalovaný nerespektoval právní názor Nejvyššího správního soudu, nedostatečně odůvodnil napadené rozhodnutí a nedostatečně zjistil skutkový stav. Žalovaný se předně vůbec nezabýval aktuální situací v Rusku, kdy za současné situace lze jen stěží spoléhat na to, že by Rusko od případného nedodržení poskytnutých záruk, které dle napadeného rozhodnutí poskytla Generální prokuratura Ruské federace, odrazovala riziko zhoršení diplomatických vztahů a zároveň si lez stěží představit, že by dodržování těchto záruk mohlo být objektivním způsobem ověřeno. Žalobce též poukázal na závažné nedostatky ruského vězeňského systému, mučení a špatné zacházení, malé rozměry cel a další nelidské a ponižující zacházení s vězni.
6. Druhým žalobním okruhem žalobce namítal účelové odůvodnění neudělení doplňkové ochrany žalobci. Žalovaný své posouzení toho, že se žalobce dopustil vážného zločinu, založil pouze na svém správním uvážení, kdy se rovněž odchýlil od judikturních závěrů. Žalobce především žalovanému vytýká, že do kategorie vážného zločinu zahrnul

majetkovou trestnou činnost, přestože mezinárodní autority vykládají vážný zločin, pro který nelze udělit žadateli mezinárodní ochranu, jako ty nejzávažnější činy, které směřují primárně proti lidskosti, životu a zdraví obyvatel.

7. Žalobce nad rámec popsaných námitek namítal, že mu nebyla poskytnuta možnost nahlédnout do správního spisu, protože byla porušena povinnost žalovaného podle § 33 odst. 2 správního řádu.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal především na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Poukázal na skutečnost, že předchozí rozhodnutí bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49, zrušeno pouze z důvodu vzniku válečného konfliktu na Ukrajině.

Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu, přičemž v poskytnutí údajů k žádosti ze dne 23. 1. 2020 jako důvod žádosti uvedl, že ho v Rusku pronásledují policejní složky. Vydíraly ho a chtěly po něm 2 miliony euro, přičemž mu řekly, že pokud nezaplatí, tak proti němu zfalšují trestní stíhání a vyhlásí po něm mezinárodní pátrání, dostanou ho do Ruska a poté ho budou mučit, aby od něj získaly peníze. Ve vězení byl žalobce mučen. Dalším důvodem je, že příslušníci FSB ho v Praze seznámili s člověkem, který distribuuje kokain, a chtěli, aby ho prodával s nimi. Odmítl to, ale bojí se, že když se vrátí do Ruska, budou ho týrat a dostane trest odnětí svobody.
10. V rámci pohovoru dne 23. 1. 2020 žalobce uvedl, že Rusko opustil 28. 12. 2017 a poté se tam nevrátil. Cestovní doklad si vyřídil přes příslušníky FSB, ještě ve výkonu trestu odnětí svobody. Vycestoval na základě cestovního dokladu a italského víza přes hranici s Běloruskem. Příslušníci mu chtěli pomoci, aby mohl vyzvednout peníze a předat jim je. V roce 2011 byl odsouzen za několik podvodů, oficiálně byla škoda vyčíslena na 2 miliony euro, ale neoficiálně se hovořilo o částce 365 milionů euro. Při vyšetřování byla stanovena částka 2 miliony euro, aby mohli lidé z FSB, prokuratury, ministerstva vnitra a vyšetřovacího výboru Ruské federace ty peníze získat. Ještě v roce 2011 byly peníze převedeny do banky na Britských Panenských ostrovech. Žalobce uvedl, že byl do podvodů zapojen tak, že od lidí vybíral peníze. Mělo se jednat o podvody s prodejem aut a DPH. Žalobce nerozporoval, že podvody spáchal. Uvedl, že dostal spravedlivý trest. Celý ho ale nevykonal. Díky pracovníkům FSB, kteří si mysleli, že má ještě schované 2 miliony euro, byl propuštěn již v roce 2017, na místo v roce 2018. V roce 2019 po něm bylo vyhlášeno pátrání, to se dozvěděl od Interpolu. Viní ho, že v roce 2011 nevrátil 4,9 milionu rublů, čili ho viní z podvodu. Žalobce byl přesvědčen, že svůj trest již vykonal. Tento skutek figuroval již v trestním řízení v roce 2011, ale byl vyjmut, neboť nebyl posouzen jako trestný čin, poškozený byl odkázán na civilní řízení. Poškozený se na soud neobrátil, proto bylo teď nejspíš zahájeno trestní řízení. Žalobci hrozí trest odnětí svobody do 10 let, ale promlčecí lhůta uplyne v únoru 2021. Má v Rusku dva advokáty, ale bojí se fakticky něco dělat, jelikož se obávají lidí, kteří zahájili trestní řízení. Žalobce dále uvedl, že byl zatčen za podvody již dříve v roce 2002 a následně obviněn z mnoha věcí, organizace zločinecké skupiny, legalizace výnosů z trestné činnosti, nelegální držení zbraní apod. Nakonec byl odsouzen za legalizaci výnosů z trestné činnosti a podvody. Další odsouzení bylo v roce 2011, o kterém hovořil. Obě stíhání byla dle žalobce oprávněná a s politikou nijak nesouvisela. Jde pouze o peníze, které chtějí zkorumpovaní pracovníci orgánu činných v trestním řízení. V České republice

(dále jen „ČR“) žalobce nejprve pobýval na italské vízum, poté nelegálně. Chtěl si zařídit evropské občanství. Obává se, že ho v Rusku budou mučit, aby se dostali k těm penězům. V Miláně a Lichtenštejnsku vybral celkem 300 000 euro, které poslal policistům do M., aby ho nechali, ale oni stále chtějí 2 miliony euro. V Rusku se nijak nebránil, jelikož jsou tam všichni kamarádi. Žalobce se domníval, že se poškozený z roku 2011 spojil s policisty, aby zahájili trestní stíhání, a jim se to hodilo kvůli penězům. Obává se, že ho budou ve vězení mučit. Dále uvedl, že ho příslušník FSB spojil s prodejcem drog albánské národnosti, měl s ním obchodovat a část peněz předávat příslušníkům FSB. Nakonec žádné jednání ohledně drog neproběhlo.

11. Při seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí žalovaným žalobce uvedl, že měl stejnou advokátku, která obhajovala Pussy Riot, přičemž policie ho donutila podat na tuto advokátku stížnost. Díky tomu měl mít nižší trest. Z jeho případu jí vyloučili a dostal jiného advokáta. Bojí se, jelikož dělal v Rusku nelegální obchody s panem B., který byl šéfem FSB v M., kdyby se dozvěděl, že o něm mluvil, nechal by ho zabít.
12. Žalobce v rámci řízení doložil CD s pořadem Člověk a zákon ruské státní televize Kanál 1, jehož obsahem je případ podvodů při výkupu a dalším prodeji osobních automobilů. Pachatel (žalobce) přebíral auta, ale původním majitelům nezaplatil, poté je dále prodával. Pořad se věnoval tomu, jak je pro poškozené těžké se domoci náhrady škody. Dle pořadu žalobce spolupracoval s vyšetřovateli a udal svého spolupachatele, aby získal nižší trest. Z reportáže plyne, že v roce 2011 byl žalobce odsouzen pro podvody se způsobenou škodou 130 milionů rublů. Žalobce v reportáži též popsal způsob páčání trestné činnosti, tedy že začal normálně obchodovat s automobily, vytvořil si dobré jméno, díky čemuž získal mnoho zákazníků, a když se mu podařilo shromáždit velkou sumu, tak přestal vyplácet peníze a nechal si je.
13. Dne 30. 4. 2021 byl s žalobcem proveden doplňující pohovor, žalobce zdůraznil, že byl v Rusku ve věznici mučen, byl svědkem mučení jiné osoby, mluvil o tom v rozhovoru s novinářem, může to být uveřejněno na internetu a tím pádem se mohou ruské úřady dozvědět, že to říkal, proto má obavy, že když se dostane do vězení. Byl by mučen, byly by z něj násilím získávány výpovědi, také by od něj chtěli dostat peníze, což je dle něj pro ruskou věznici normální postup. Musí do konce života užívat léky. Bojí se, že v ruské věznici nebude mít přístup k léčbě a k lékům, které potřebuje. Celé jeho stíhání je uměle vytvořené, řízení je nezákonné a jeho práva i práva advokátky jsou prakticky denně porušována. K obavám z nedodržení garancí poskytnutých ČR ze strany Generální prokuratury Ruské federace se vyjádřil tak, že podle ruských zákonů má být zavřen člověk ve věznici podle svého bydliště. V celém Rusku se obecně porušují lidská práva, a proto podle jeho názoru nelze těmto zárukám věřit.
14. V rámci výslechu u Městského soudu v Praze (dle rozsudku ze dne 26. 8. 2021, č. j. 19 Az 25/2021-77) žalobce potvrdil, že v roce 2011 byl úspěšným podnikatelem, zabýval se prodejem automobilů, zatkli jej a odsoudili z důvodu, že policii odmítl v roce 2011 zaplatit „podíl ze zisku z podnikání“.
15. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 1. 3. 2023 plyne, že žalobce měl možnost se seznámit s podklady rozhodnutí, žalobce uvedl, že podklady zná. Seznámení byl přítomen tlumočnick.

Posouzení žaloby soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), ve znění pozdějších předpisů, v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
17. Jádrem předmětného soudního sporu (druhá žalobní námitka) je vyřešení otázky, zda lze pod právní pojem vážného zločinu ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu subsumovat též majetkovou trestnou činnost, které se žalobce dopustil.
18. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany se dopustil vážného zločinu. Jedná se o promítnutí úpravy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“), která od 21. prosince 2013 nahradila směrnicí č. 2004/83/ES. Podle čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice nemají státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nárok na doplňkovou ochranu, *existují-li vážné důvody se domnívat, že se dopustili vážného zločinu*. Ačkoli doplňková ochrana jako taková je institutem vlastním unijnímu právu, citované ustanovení svým zněním, s určitými odchylkami (časová neomezenost, absence teritoriálního omezení a charakteristiky zločinu jako nepolitického) odpovídá čl. 12 odst. 2 písm. b) kvalifikační směrnice, který vymezuje důvody vylučující určitou osobu z postavení uprchlíka [v českém právu mu v zásadě odpovídá § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Toto ustanovení má základ v Úmluvě o právním postavení uprchlíků (vyhlášena pod č. 208/1993 Sb., dále jako „Ženevská úmluva“), jejíž čl. 1 odst. F písm. b) vylučuje aplikaci úmluvy na osobu, *o níž jsou vážné důvody domnívat se, že se dopustila vážného nepolitického zločinu mimo zemi svého azylu dříve, než jí bylo povoleno se tam usadit jako uprchlík* (srov. body 3, 22 a 24 odůvodnění kvalifikační směrnice). Všechna citovaná ustanovení tedy vylučují přiznání mezinárodní ochrany cizinci, u něhož je důvodné podezření, že se dopustil *vážného (...) zločinu*. Že jsou pojmy užitě v § 15 odst. 1 písm. b) a v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu synonyma, ostatně již ve vztahu ke znění účinnému před novelizací provedenou zákonem č. 314/2015 Sb. konstatovala jak judikatura (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. srpna 2016, č. j. 49 Az 71/2015 - 26, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. srpna 2016, č. j. 3 Azs 82/2016 - 29), tak doktrína (KOSAŘ, D., MOLEK, P., HONUSKOVÁ, V., JURMAN, M., LUPAČOVÁ, H. Zákon o azylu. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, s. 230). Výklad pojmu vážný zločin v § 15a zákona o azylu v souvislosti s doplňkovou ochranou tak musí být v souladu s významem, jaký je mu ve vztahu k azylu připisován v režimu Ženevské úmluvy i kvalifikační směrnice.
19. Interpretační vodítka pro výklad Ženevské úmluvy přináší Příručka k postupům pro určování právního postavení uprchlíků a vybraná doporučení UNHCR z oblasti mezinárodní ochrany vydaná Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. V bodu 155 příručky se uvádí: „*Co představuje ‚vážný‘ nepolitický zločin pro účely této exkluzivní klauzule, je obtížné definovat, a to zejména z toho důvodu, že termín ‚zločin‘ má různé konotace v různých právních systémech. V některých zemích slovo ‚zločin‘ označuje pouze trestné činy vážného charakteru. V jiných zemích může znamenat cokoli od drobné krádeže až po vraždu. V tomto kontextu však ‚závažný‘ zločin musí být hrdelním zločinem nebo velmi závažným trestu*

podléhajícím činem. Méně závažné trestné činy podléhající mírným trestům nejsou důvodem pro vyloučení podle článku 1F (b), i když jsou technicky označovány za „zločiny“ v trestním právu dotyčné země.“ Pro hodnocení charakteru spáchaného činu příručka vyžaduje vzít v úvahu všechny relevantní skutečnosti, včetně veškerých polehčujících okolností. „Je rovněž nutné vzít na zřetel veškeré přitěžující okolnosti jako např. ten fakt, že žadatel má záznam v rejstříku trestů. Skutečnost, že žadatel usvědčený z vážného nepolitického zločinu si již odpykal svůj trest, nebo mu byla udělena milost nebo se na něj vztahovala amnestie, je rovněž relevantní. V posledně uvedeném případě existuje presumpce, že exkluzivní klauzuli již nelze uplatnit, pokud se neprokáže, že navzdory omilostnění nebo amnestii stále převažuje kriminální charakter žadatele.“

20. Výkladem pojmu závažný nepolitický čin užitého v čl. 12 odst. 2 písm. b) kvalifikační směrnice se zabýval Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 9. listopadu 2010 ve spojených věcech C-57/09 a C-101/09, Spolková republika Německo proti B a D, v němž dospěl k závěru, že vyloučení osoby z postavení uprchlíka je podmíněno individuálním přezkumem konkrétních skutečností (odstavec 94 odůvodnění). Generální advokát Paolo Mengozzi ve svém stanovisku k této věci ve vztahu ke znakům „závažnosti“ a „zločinu“ konstatoval, že „z přípravných prací na Úmluvě a ze systematického výkladu čl. 1F písm. b), jakož i obecněji z povahy a účelu tohoto ustanovení vyplývá, že se důvod vyloučení, který je v něm stanoven, použije pouze v případě vysokého stupně závažnosti dotčeného zločinu. Toto pojetí je potvrzeno výkladem poskytnutým odděleními různých úrovní v rámci UNHCR a aplikační praxí smluvních států, a rovněž je sdílí odborná literatura. Posouzení závažnosti zločinu musí být konkrétně prováděno případ od případu ve světle všech polehčujících a přitěžujících okolností, a rovněž všech dalších relevantních subjektivních nebo objektivních okolností, ať již nastaly před předmětným chováním nebo po něm, a vyžaduje přijetí spíše mezinárodních, než místních standardů. Toto posouzení nevyhnutelně ponechává orgánu pověřenému jeho provedením velkou volnost rozhodování. Mezi faktory, které je třeba vzít v úvahu, UNHCR v Pokynech ze dne 4. září 2003 ... demonstrativně uvádí povahu činu, skutečně způsobenou škodu, postup použitý pro zahájení trestního stíhání, povahu trestu a skutečnost, zda většina soudů považuje tento čin za vážný zločin. Zvláště je třeba vzít v úvahu výši stanoveného nebo skutečně uloženého trestu ve státě, v němž je žádost o přiznání postavení uprchlíka přezkoumávána, ačkoli se nejedná o prvek, který je sám o sobě rozhodující, a to vzhledem k jeho odlišnému charakteru v jednotlivých právních řádech. Za vážné zločiny jsou obecně považovány zločiny proti životu, fyzické integritě nebo svobodě člověka.“ (odstavce 51 – 53 stanoviska generálního advokáta).
21. V dané věci tedy žalovaný založil svůj závěr o naplnění ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu na tom, že pod pojem vážný zločin zahrnul též majetkovou trestnou činností žalobce, který spočívala v podvodech při obchodování s automobily, a na skutečnosti, že škoda způsobena tímto podvodným jednáním se dotkla přinejmenším desítek osob a byla tím způsobena škoda v řádech desítek milionu korun. Soud však tento názor nesdílí. Jak bylo uvedeno výše vážným zločinem ve smyslu vylučující klauzule je potřeba chápat zpravidla jako takové jednání, které útočí proti životu, fyzické integritě nebo svobodě člověka. Takovým jednáním není naopak méně závažná „běžná“ trestná činnost, teda takové, která je zpravidla tzv. „bez obětí“ nebo zasahuje „pouhou“ majetkovou sféru oběti takového činu. Z definice vážného zločinu dle vylučující klauzule nelze obecně vyloučit ani jednání, které primárně směřuje proti majetku, avšak při takovém zařazení je potřebné hledat u posuzovaného trestního jednání zvláštní znaky závažnosti.
22. Soud se nedomnívá, že by takovým to definičním znakem byl pouhý rozsah páchané trestné

činnosti, ale především jeho následky. Zásah do materiální sféry oběti trestného činu může být velmi široký, od naprosto marginálního, pro oběť prakticky neznatelného, po fakticky likvidační účinky, vedoucí k vážnému poklesu životní úrovně oběti trestného činu. Dle soudu pouze taková majetková trestní činnost, která vede k fatálním následkům na obětech trestného činu, lze považovat za vážný zločin ve smyslu vylučující klauzule. Tento závěr lze též podepřít i samotnou koncepcí vylučující klauzule, která penalizuje takové jednání směřující proti zachování míru, lidskosti, narušuje koncepci OSN nebo představuje nebezpečí pro společnost či stát – jedná se o ty nejzávažnější zločiny, které podkopávají demokratické a mírové uspořádání společnosti. Touto optikou extrémních excesů, je nutno nahlížet i na kategorii tzv. vážných zločinů, proto nelze každý, byť rozsáhlý majetkový trestný čin subsumovat pod tento právní pojem. Jakkoli je jednání žalobce zavržení hodné, nelze v jeho případě dospět k závěru, že by se jako nepoctivý obchodník s automobily dopustil vážného zločinu ve smyslu vylučovací klauzule, neboť v řízení nebylo prokázáno, že by jeho jednání mělo devastující dopad na jeho oběti.

23. Vylučující klauzule představuje možnost ochrany státu před žadateli, kteří se dopustili těch nejzávažnějších trestních jednání, jejichž přijetí, přestože by jinak podmínky splňovali, by odporovalo obvyklé lidské slušnosti a soucitu s uprchlíky.
24. Soud tedy tuto žalobní námitku považuje za důvodnou.
25. První okruh žalobních námitek není důvodný. Žalobce předně poukazuje na skutečnost, že se žalovaný neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, když se nezabýval aktuální situací v Rusku. Soud v tomto dává žalobci zapravdu, avšak žalovaný své rozhodnutí o neposkytnutí doplňkové ochrany nezaložil na nenaplnění podmínek § 14a zákona o azylu a z toho plynoucí potřeby nového posouzení aktuální situace v Rusku a souvisejících okolností plynoucích z válečného konfliktu, nýbrž na závěru o vyloučení žalobce z možnosti poskytnout mu doplňkovou ochranu jako takovou podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný tedy nebyl povinen zkoumat to, zda jsou aktuálně splněny podmínky zásady *non-refoulement*, tedy nedošlo k spuštění mechanismu zkoumání podmínek v zemi, do které má být žadatel potenciálně vydán. Opačný postup, kterého se žalobce dovolává, není logický, neboť není nutno zabývat se naplněností podmínek pro udělení doplňkové ochrany za situace, kdy je jasné, že tato nebude udělena (i přes závěr o naplněnosti § 14a zákona o azylu), neboť jsou naopak právě splněny podmínky vylučující klauzule. Všechna taková zjištění by se tedy stala obsoletními.
26. Soud též odkazuje na odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2022, č. j. 6 Azs 306/2021-49, neboť část námitek žalobce následuje argumentaci z předchozího soudního řízení, na kterou reagoval i Nejvyšší správní soud v odkazovaném rozsudku.
27. Námitka, kterou žalobce namítá, že bylo žalovaným porušeno ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť žalobci ani jeho zástupci umožněno nahlédnutí do správního spisu, soud považuje za nedůvodnou, neboť ze správního spisu plyne opak, kdy 1. 3. 2023 byla žalobci poskytnuta možnost nahlédnout do podkladů, které žalobce při svém rozhodnutí použil.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

28. Soud shledal žalobu důvodnou, proto rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.)

29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci, který byl v řízení zcela úspěšný náleží náhrada nákladu řízení spočívající v zastoupení advokátem. Soud přiznal odměnu za 4 úkony právní služby podle § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby a následné repliky a účast u jednání dne 23. 5. 2024]. Podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu činí odměna za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Celková odměna proto činí 12 400 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu činí paušální náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby 300 Kč. Zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto je součástí odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů též náhrada za daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 13 600 Kč (2 856 Kč). Celkem tedy zástupci žalobce náleží 16 456 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalovaným zaplacená ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. května 2024

Mgr. Petr Nítka, v. r.
samosoudce